15/01/2020

Свеноћно бдење у славу и част Светог Исповедника Доситеја нишког и загребачког

У ноћи између недеље и понедељка, а уочи дана када се прославља Свети исповедник Доситеј нишки и загребачки, у старом Саборном храму у Нишу служено је Свеноћно бдење по Светогорском типику.

Молитвеним сабрањем началствовао је Његово Преосвештенство Епископ нишки Г. Г. Арсеније, уз саслужење свештеномонаштва и свештенства Епархије нишке.

Благољепију Богослужења допринели су појци српског византијског хора „Мојсије Петровић“ из Београда и монаси манастира Успења Пресвете Богородице у Сукову.

У току службе, присутним верницима изнете су мошти Светог Доситеја на поклоњење и целивање.

У наставку Бдења, у раним јутарњим часовима, служена је Света

архијерејска Литургија.

Доситеја славнога песмама прославимо верни,
Пред престолом Цара небескога нашег заступника.

Овај свети муж бејаше рођен крајем 1877. године, месеца децембра, у Београду у сиромашној али побожној породици, која му на крштењу даде име Драгутин. Од детињства свога заволе Бога и мајку Цркву, па у младости одлучи да учи Богословију. Ангелски образ монашки примио је још у време учевања у славној Манасији, поневши име преподобног Доситеја, ученика славног авве Доротеја. Као најбољи од најбољих, од митрополита српског Михајла, би послан у Кијев, на чувену Духовну академију, да се у науци хришћанској још више утврди. Жељан знања и наукољубив, из Кијева одлази у Берлин, где изучава протестантско богословље, а затим у Лајпциг где учи философију. Године 1907. бива постављен за васпитача и професора Богословије у Београду, но убрзо одлази у Француску на даље школовање у Сорбони. Кад наступише тешка времена, кад устаде народ на народ и царство на царство, Доситеј се врати да помогне свом народу. У време крвавих Балканских ратова, Доситеј путоваше по ратиштима делећи помоћ. У време кратког благостања, би изабран Доситеј за првојерарха тада највеће и најмногољудније епархије нишке.

Већ неколико дана по устоличењу, подиже Доситеј са свештеницима својим споменик славном митрополиту мученику кир Мелетију и величанствено прослави шеснаест векова слободе хришћанства. Но убрзо након овога, опет устаде народ на народ и царство на царство. Наступише тешка времена, а Ниш постаде престони град. У њему се сјати мноштво сиротих, гладних, болесних и потребитих, а Доситеј их све примаше и збрињаваше. Кад из Ниша под најездом сви великаши отидоше, Доситеј остаде да чува и брани народ, па због овога многе муке претрпе и прогонство претрпе. По окончању страдања, са мноштвом својих састрадалника врати се у Ниш и затече тужно стање: цркве попаљене, манастири опљачкани, свештеници и монаси поубијани. Његов дом постаде дом утехе свим невољнима: удовим женама свештеника и сиротој деци њиховој. Са својим брижљивим несрпским пријатељима подиже дом за ратну сирочад, коју храни, пои, обува и одева, школује и пази. Оснива у манастирима домове и школе за слепу и слабовиду децу и привредну задругу са штампаријом која ће својим радом све њих да издржава.

У новоствореној послератној држави, један је од главних представника светог Сабора, који је ушао у Константинополис и молио да наша Црква добије

статус патријаршије. Нова времена донела су и многе промене, па свети Доситеј постаде и апостол и просветитељ словенских народа; чешког, пољског, словачког и подкарпатског. На просторима древне Моравске он наставља оно што су света браћа Кирило и Методије започели. Задивљени његовом љубављу и учењем, мноштво народа похита у његово очинско наручје. Он најпре у свету веру Православну преведе потоњег мученика Горазда Павлика, а са њим и 150 000 верних и тако постаде један од највећих апостола, мисионара и просветитеља XX века.
У епархију нишку прима на хиљаде руских монаха и монахиња, свештеника, официра, професора, научника и уметника, који у његовом загрљају налазе себи уточиште и спас. Као најбољег свети Сабор изабира га 1932. године за првог митрополита новоосноване митрополије загребачке. Са нишке железничке станице у сузама владику Доситеја испраћа 3 000 људи. У Загребу Доситеј учи, просвећује, бодри, брине, храбри и чува. И опет, као и раније, устаде народ на народ и царство на царство. И почеше многи друге прогонити и изгонити. И настаде време када многи убијаху, мислећи да Богу службу чине. И ове мученичке кончине би удостојен и свети Доситеј. Ухапшен, бијен и мучен, у тешком стању бива пребачен у Београд, где у манастиру Ваведење мирно умире 13. јануара 1945. године.

Пре своје мученичке кончине, желећи да тужни народ утеши, из Загреба по Божићу 1932. године, на данашњи дан (31. децембра/13. јануара) шаље писмо, свагда важно и подједнако сада као и тада снажно, у коме између осталог пише: „Ми смо радосни, ми смо весели, иако је веза која нас је везивала двадесет година раскинута. Велики низ година, али и година судбоносних провели смо заједно. Ви сте били моји и ја сам био ваш. Радовали смо се у радости и туговали у тузи, а несрећу делили. Обраћам се свима вама у лепом граду Нишу, граду великога и светога цара миротворца и равнога светим апостолима Константина, славном граду Немањином и бесмртнога јунака чегарског Стевана Синђелића, незаборављеном граду наших свештеномученика. Ми се растајемо, а на растанку вам поручујемо: бићемо срећни ако чујемо да хвале вашу ревност, побожност, честитост, једнодушност и сложност у добру. Бићемо срећни и пресрећни ако останете увек онакви какве смо вас Ми оставили. Особинама, врлинама ваше душе Ми смо се увек хвалили, јер сте заиста били достојни похвале.“
Молитвама светог владике Доситеја, Господе Исусе Христе Боже наш, помилуј нас!!!

spc.rs